

Sygnatura akt I C 2248/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maja Sawicz

Protokolant:

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2020 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko J. Ś. (1), S. Ś.

- o zapłatę kwoty 662 427, 13 zł

I. zasądza od pozwanych J. Ś. (1), S. Ś. solidarnie na rzecz strony powodowej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 648 981, 73 zł (sześćset czterdzieści osiem tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt jeden groszy) z odsetkami:

- a) umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie przekraczającymi dwukrotności sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych liczonymi od kwoty 606 414, 71 zł od dnia 27 września 2018 r. do dnia zapłaty;
- b) ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 15 607, 07 zł od dnia 27 września 2018 r. do dnia zapłaty;
- c) ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 26 959, 96 zł od dnia 27 września 2018 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 34 622 zł;

IV. nakazuje uiścić pozwanym na rzecz Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Świdnicy kwotę 1 430, 39 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych, z zastrzeżeniem, że spełnienie tego obowiązku przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z pozwanych.

Sygn. akt. IC 2248/18

UZASADNIENIE

Strona powoda (...) Bank SA z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych J. Ś. (1) i S. Ś. kwoty 662.427,13 zł, w tym kwoty 606.414,71 zł z odsetkami z wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, aktualnie 10 % liczonymi od dnia 4.09.2018 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, iż tak wskazana wysokość naliczonych odsetek z tytułu opóźnienia, w żadnym czasie nie może przekroczyć maksymalnych odsetek z tytułu opóźnienia, tj. w stosunku rocznym dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, kwoty 18.533,46 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 37.475,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 3,54

zł tytułem opłat i prowizji, zasądzenie od pozwanych na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że pomiędzy stronami została zawarta umowa kredytu hipotecznego z dnia 15.04.2010 r. indeksowego do EUR. Na podstawie tej umowy pozwany został udzielony kredyt w wysokości 522.793,25 zł. Część integralną umowy stanowił Regulamin kredytowania hipotecznego. Umowa kredytu była wielokrotnie zmieniana. Pozwani jako kredytobiorcy nie wywiązali się z warunków umowy kredytu. Strona powodowa wezwała pozwanych do zapłaty zaległości w terminie 14 dni z równoczesnym pouczeniem o możliwości restrukturyzacji kredytu. Termin wskazany w wezwaniu upłynął bezskutecznie, w związku z czym strona powodowa wypowiedziała umowę. Okres wypowiedzenia upłynął też bezskutecznie, a z chwilą jego upływu roszczenie banku stało się wymagalne.

W dniu 6 listopada 2018 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie strony powodowej w całości.

Pozwani J. Ś. (1) i S. Ś. wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty. W uzasadnieniu sprzeciwu podali, że nie kwestionują faktu, iż łączyła ich ze stroną powodową umowa kredytu hipotecznego, jednakże pozwani nie zgadzają się z wysokością dochodzonego roszczenia. Twierdzili, że strona powodowa dochodzi od pozwanych zapłaty kwoty 606.414,71 zł tytułem należności głównej nie wskazując jednak w jaki sposób została ustalona i wyliczona dochodzona należność. Ponadto pozwani zarzucili, że z treści pozwu nie wynika sposób dokonania przez stronę powodową przewalutowania, w szczególności jaki został zastosowany kurs. Podobnie sytuacja przedstawia się, w zakresie wysokości i zasadności naliczonych odsetek. Pozwani podali, że z załączonej do pozwu umowy, oprocentowanie kredytu stanowi sumę marży kredytowej stawki referencyjnej(...) (...) dla waluty kredytu, stawka referencyjna obliczona jest od dwóch miejsc po przecinku jako średnia ze stawek (...) (...) z pierwszych pięciu dni roboczych miesiąca poprzedzającego 3 miesięczny okres obowiązywania stawek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 kwietnia 2010 r. pozwani S. Ś. i J. Ś. (1) zawarli ze stroną powodową (...) Bank SA z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego nr (...), indeksowanego do EURO. Na podstawie tej umowy strona powodowa udzieliła pozwanyemu kredytowi w wysokości 522.793,25 zł na budowę domu oraz spłatę kredytów ratalnych, pokrycie opłat okołokredytowych, pożyczkę oraz zapłatę składki tytułem ubezpieczenia kredytu. Kredyt został udzielony na okres 35 lat. W trakcie trwania umowy pomiędzy stronami zostały zawarte trzy aneksy, w tym dwa aneksy restrukturyzacyjne z dnia 27.01.2015 r. i 28.12.2016 r.

Dowód: umowa kredytu hipotecznego nr (...) (...) z dnia 15.04.2010 r. k. 7

Regulamin kredytu hipotecznego k. 14

Aneks do umowy kredytu hipotecznego z dnia 5.11.2010 r. k. 25

Aneks do umowy kredytu hipotecznego z dnia 27.01.2015 r. k. 37

Aneks do umowy kredytu hipotecznego z dnia 28.12.2016 r. k. 32

Na podstawie zawartej umowy kredytu strona powodowa udzieliła pozwanyemu kredytowi hipotecznego w wysokości:

- 341.000 na budowę systemem gospodarczym

- 94.922,87 zł na spłatę kredytów

- 40.000 pożyczki na dowolny cel

- 28.834,01 zł na pokrycie opłat związanych z udzieleniem kredytu

- 18.036,37 zł składki z tytułu ubezpieczenia

Dowód: umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 15.04.2010 r. k. 14

W związku z nierealizowaniem terminowej spłaty kredytu przez pozwanych strony zawierały w dniu 27.01.201 r., a następnie 15.04.2016 r. kolejne aneksy do umowy z dnia 15.04.2010 r., w których prolongowano pozwanym termin do spłaty rat kredytu. Ostatecznie jednak pozwani z powodu trudności finansowych zaprzestali spłaty kredytu. Stąd pismem z dnia 20.07.2017 r., strona powoda wezwała pozwanych do spłaty zadłużenia, zakreślając termin 14 dni. Wyznaczony termin upłynął bezskutecznie, stąd strona powodowa wypowiedziała pozwanym przedmiotową umowę kredytu hipotecznego z dnia 14.12.2017 r. Zakreślony w wypowiedzeniu umowy termin 30 – dniowy do spłaty zadłużenia również upłynął bezskutecznie.

Dowód:

aneksy z dnia 28.12.2016 r., 27.01.2015 r. do umowy kredytu hipotecznego k.32 do 41.

wezwanie do zapłaty z dnia 20.07.2017 r. k. 44

oświadczenia strony powodowej o wypowiedzeniu umowy k. 47 i 51

Kredyt udzielony został pozwanym w walucie polskiej. Indeksowany był kursem EURO ustalonym przed stroną powodową w postaci bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem do walut obcych. Metodę i terminy ustalania kursów wymiany walut określał Regulamin. Spłata kredytu miała być dokonywana w złotych polskich.

Oprocentowanie kredytu było zmienne. Na oprocentowanie składa się marża banku w wysokości 8.09 % oraz stawki referencyjnej (...) (...) dla waluty kredytu, przy czym marża miała ulec obniżeniu o 2 punkty procentowe po uzyskaniu wpisu w hipotece. Stawkę referencyjną stanowiła średnia arytmetyczna stawki (...), z pierwszych pięciu dni miesiąca poprzedzającego 3 miesięczny okres obowiązywania stawek. Zmiana stawki następuje w przypadku zmiany wartości o 10 punktów bazowych. Odsetki umowne miały być naliczane za każdy dzień korzystania z kredytu w wysokości 1/360 stopy procentowej mającej zastosowanie w danym dniu do kredytu. Z tytułu zadłużenia przeterminowanego strona powodowa mogła pobierać podwyższone oprocentowanie (odsetki karne) od wymagalnego kapitału w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego, naliczonego od dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia przeterminowanego.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości finansowej i zamówień

publicznych M. G. z dnia 23 sierpnia 2019 r. k. 180

Strona powodowa na dzień 4.02.2013 r. wykazała zadłużenie na kwotę 222,27 euro tytułem wymagalnego kapitału oraz kwotę 1.033,82 euro wymagalnych odsetek, łącznie 1.256,09 euro. W dniu 5.02.2013 r. strona powodowa odnotowała wpłatę pozwanych w kwocie 1.262,08 euro, przy czym zaliczała spłatę w pierwszej kolejności na kapitał oraz w części na odsetki, wskazując zadłużenie z tytułu tych odsetek na kwotę 586,74 zł. W dniu 7.02.2013 r. bank odnotował wpłatę 368,12 euro oraz naliczył ratę kapitałowo – odsetkową w kwocie 846,19 euro. Rozliczył powstałą w dniu 5.02.2013 nadpłatę zaliczając ją na spłatę zaległych wymagalnych odsetek.

Na dzień rozwiązania umowy, tj. 20.01.2018 r. kurs wynosił 4, (...). Wysokość zadłużenia na dzień 20.01.2018 r. wynosi: z tytułu niespłaconego kapitału 601.935,86 zł, kapitału zaległego 4.478,85 zł (łącznie kapitał 606.414,71 zł), z tytułu odsetek umownych zaległych od 6.01.2018 r. 14.173,29 zł, odsetek umownych zaległych od 7-20.01.2018 r. 1.355,36 zł (łącznie suma odsetek umownych 15.528,65 zł), odsetki karne od 6.01.2018 r. 54,04 zł, odsetki karne

od 7-20.01.2018 r. 24,38 zł, (suma odsetek karnych 78,42 zł). Łączna wysokość zobowiązania na dzień sporządzenia pozwu to 648.981,73 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości finansowej i zamówień

publicznych M. G. z dnia 23 sierpnia 2019 r. k. 180

wyciąg z ksiąg k. 5

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Zgodnie z treścią art. 69. ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz.U.2015.128 j.t.) Prawo bankowe zgodnie z którą przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Ponadto zgodnie z art. 354 § 1 k.c., dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego. W myśl natomiast art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktów prawotwórczych, spoczywa na osobie, która wywodzi z nich skutki prawne. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, tzw. onus probandi spoczywa na tym, kto przedstawia określone twierdzenia, a nie na tym, kto im przeczy. W omawianym zakresie, istotną rolę pełnią także przepisy proceduralne, kształtując zasadę tzw. kontradyktoryjności postępowania cywilnego. Art. 3 k.p.c. zobowiązuje strony do dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiania dowodów. Art. 232 k.p.c. nakłada z kolei na strony obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ciężar dowodu z reguły spoczywa na powodzie aż do momentu wykazania zasadności podnoszonego roszczenia (udowodnienia faktów będących podstawą żądania). Później, następuje jego przesunięcie na stronę pozwaną.

Strona powodowa (...) Bank SA z siedzibą w W. wystąpiła z powództwem przeciwko pozwanym J. Ś. (1) i S. Ś. domagając się zapłaty należności z tytułu niewywiązania się z warunków kredytu hipotecznego udzielonego w złotych polskich, indeksowanego kursem euro. Powodowy bank domagał się zapłaty kwoty 662.427,13 zł, w tym 606.414,71 zł z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, aktualnie 10 %, liczonymi od dnia 4.09.2018 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, iż wysokość naliczonych odsetek z tytułu opóźnienia nie może przekroczyć maksymalnych odsetek z tytułu opóźnienia, tj. w stosunku rocznym dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, kwoty 18.533,46 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 37.475,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kwoty 3,54 zł tytułem opłat i prowizji.

Podstawę ustaleń faktycznych w sprawie stanowiły dowody z dokumentów, a przede wszystkim: umowa o kredyt nr(...)/ (...) z dnia 15.04.2010 r., Regulamin kredytowania hipotecznego, aneksy do umowy z dnia 15.04.2010 r., 17.01.2015 r., 28.12.2016 r., wyciąg z ksiąg banku, wezwanie do zapłaty z dnia 20.07.2017 r., wypowiedzenia umowy kredytu z dnia 14.12.2017 r. Autentyczność wymienionych powyżej dokumentów oraz ich treść nie była przez pozwanych kwestionowana oraz nie budzi zastrzeżeń ze strony Sądu.

W zasadzie wszystkie okoliczności w sprawie istotne dla rozstrzygnięcia były bezsporne. Pozwani nie kwestionowali istnienia zobowiązania wynikającego z zawartej ze stroną powodową umowy o kredyt hipoteczny. Nie zgadzali się natomiast w wysokości zadłużenia oraz wysokością zastosowanego przez stronę powodową kursu waluty euro.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż pozwani J. Ś. (1) i S. Ś. nie wywiązali się warunków umowy kredytu, wobec czego strona powoda na skutek powstałych zaległości w spłacie kredytu, w oparciu o przepis art. 75c prawa bankowego wezwała pozwanych początkowo do spłaty zaległości, a po bezskutecznym upływie terminu, wypowiedziała przedmiotową umowę w dniu 14.12.2017 r. Wobec tego, że okres wypowiedzenia umowy również upłynął bezskutecznie, nie ulega wątpliwości, że roszczenie strony powodowej stało się w całości wymagalne.

Celem precyzyjnego ustalenia wysokości zadłużenia pozwanych wobec strony powodowej w sprawie został przeprowadzony dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości finansowej i zamówień publicznych M. G.. Biegła ta w sporządzonej opinii, w rzetelny i niebudzący wątpliwości sposób, wypowiedziała się w zakresie zastosowanego przez stronę powodową oprocentowania, marży, wysokości kursu waluty euro oraz wyliczyła wysokość zadłużenia.

Ze sporządzonej opinii wynika, że oprocentowanie kredytu było zmienne, na oprocentowanie składa się marża banku w wysokości 8.09 % oraz stawki referencyjnej (...) (...) dla waluty kredytu, przy czym marża miała ulec obniżeniu o 2 punkty procentowe po uzyskaniu wpisu w hipotecę. Stawkę referencyjną stanowiła średnia arytmetyczna stawki (...), z pierwszych pięciu dni miesiąca poprzedzającego 3 miesięczny okres obowiązywania stawek. Zmiana stawki następował w przypadku zmiany wartości o 10 punktów bazowych. Odsetki umowne miały być naliczane za każdy dzień korzystania z kredytu w wysokości 1/360 stopy procentowej mającej zastosowanie w danym dniu do kredytu. Z opinii wynika także, że z tytułu zadłużenia przeterminowanego strona powodowa mogła pobierać podwyższone oprocentowanie (odsetki karne) od wymagalnego kapitału w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego, naliczonego od dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia przeterminowanego. Biegła wyliczyła wysokość zadłużenia pozwanych na dzień 20.01.2018 r. w następujący sposób: z tytułu niespłaconego kapitału 601.935,86 zł, kapitału zaległego 4.478,85 zł (łącznie kapitał 606.414,71 zł), z tytułu odsetek umownych zaległych od 6.01.2018 r. 14.173,29 zł, odsetek umownych zaległych od 7-20.01.2018 r. 1.355,36 zł (łącznie suma odsetek umownych 15.528,65 zł), odsetki karne od 6.01.2018 r. 54,04 zł, odsetki karne od 7-20.01.2018 r. 24,38 zł, (suma odsetek karnych 78,42 zł). Łączna wysokość zobowiązania wyliczona przez biegłą sądową na dzień sporządzenia pozwu to 648.981,73 zł i taką też kwotę Sąd przyjął za uzasadnioną, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Wobec solidarności dłużników, na podstawie art. 366 k.c., orzeczono o solidarnym obowiązku zapłaty przez pozwanych.

Wniosek pozwanych o rozłożenie zadłużenia wobec strony powodowej na raty nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie mieszkania - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W przepisie tym jest bowiem mowa o szczególnie uzasadnionym wypadku, który mógłby stanowić podstawę do rozłożenia świadczenia pozwanych na raty. Mając na względzie sytuację finansową oraz życiową pozwanych należało przyjąć, iż nie zachodzi po ich stronie szczególnie uzasadniony wypadek. Pozwany J. Ś. (2) zeznał, iż pracuje dorywczo, a pozwana S. Ś. prowadzi działalność rolniczą i odprowadza składki KRUS. Pozwani posiadają 1,5 ha nieruchomości rolnej. Pozwany zeznał również, iż byłoby w stanie obecnie spłacać raty w wysokości po 2.000 zł miesięcznie, a od przyszłego roku po 4.000 zł miesięcznie. Sytuacja finansowa pozwanych nie daje zatem podstawy do uwzględnienia wniosku o rozłożenie świadczenia na raty. Dostrzec należy, że strona powodowa zmierzała do polubownego zakończenia sprawy z pozwanymi, proponując im chociażby restrukturyzację zadłużenia, lecz do takiego polubownego rozwiązania nie doszło, a także prolongując dwukrotnie spłatę kredytu.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wyrażoną w treści art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 34.622 zł tytułem kosztów procesu. Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. nakazano pozwanym uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 1.430,39 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych, z zastrzeżeniem, że spełnienie tego obowiązku przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z pozwanych (art. 366 k.c.)